1864. N°. 21.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

WOENSDAG 17 FEBRUARIJ.

De prijs der Courant is f 3.— per vierendeel jaars. Afzonderlijke nommers zijn tegen 10 Cents verkrijgbaar.

Bij deze Courant wordt verzonden N°. 4 (blad 5 en 6) der Handelingen van den Gemeenteraad.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 16 Februarij.

Gisteren namiddag hield de gemeenteraad eene zitting, waarin eene door gedep. staten dezer provincie voorgestelde wijziging van het raadsbesluit van 21 Jan. ll., regelende de heffing eener plaatselijke belasting op het gedistilleerd, werd goedgekeurd. Die wijziging betrof alleen de aanhaling bij genoemd raadsbesluit van de verordening omtrent die heffing, op 21 Jan. ll. vastgesteld. Aan den raad werd mededeeling gedaan van eene uitnoodiging van den majoor en het corps officieren van het 2de bat. en de tirailleur-compagnien van het 4de reg. infanterie, tot het bijwonen van een assaut in den schouwburg, bij gelegenheid van 's konings verjaardag, den 19^{den} dezer.

— Door Z. M. zijn benoemd de militaire leden en hunne plaatsvervangers in de onderscheidene militieraden. Te Leyden zijn als zoodanig benoemd: als lid de majoor d'Harvant Bigot de Villandry, tot plaatsvervanger de kapitein van Teylingen, beiden van het 4de reg. infanterie.

— Zaturdag avond ll. had in de stads-gehoorzaal het examen plaats van de kweekelingen der openbare scholen alhier, ten overstaan van hh. burgemeester en wethouders en den districts-schoolopziener; terwijl de leden van den gemeenteraad en de plaatselijke schoolcommissie tot de bijwoning waren uitgenoodigd. De kweekelingen gaven proeven van hunne vorderingen in de vakken van het lager onderwijs. De antwoorden, die gegeven werden, schriftelijke werkzaamheden, landkaarten en teekeningen, die vertoond werden, getuigden dat de jongelieden het onderwijs op hoogen prijs stellen en door hunnen lust tot werken zich waardig maken, dat er door het gemeentebestuur zooveel zorg voor hen gedragen wordt.

[illegible] heid en, gelijk hij vertrouwde, die van de aanwezige heeren, over de vorderingen en de vlijt der kweekelingen; vermaande hen om met denzelfden, zoo mogelijk met verdubbelden ijver op den goeden weg voort te gaan; hij dankte de onderwijzers voor de trouwe vervulling van de pligten, die op hen rusten, en inzonderheid dankte hij zijnen geachten vriend prof. J. van der Hoeven, die weder geheel belangeloos zijn uitstekend onderwijs in de dierkunde aan de kweekelingen gegeven had.

— Bij de gisteren op het raadhuis gehouden aanbesteding van de levering van houtwaren, klein ijzerwerk, spijkers enz., zijn voor de levering van houtwaren aannemers geworden: M. J. Vreeburg, strooken rijnsch eikenhout *f* 109.17; C. J. Zaalberg, ribben idem *f* 98.65; dezelfde, platen idem *f* 589.86, dezelfde, vurenhouten deelen *f* 145.—; dezelfde, dennenhouten ribben *f* 80.—; J. van Mannekus, bladen wagenschot *f* 70.87½; dezelfde, greenen rinkellatten *f* 274.75; A. J. van Hoeken, koperwijks greenen *f* 111.40; J. Mulder en Comp., ijpenhouten riggels enz. *f* 466.50. De levering van ijzerwaren werd aangenomen: *a.* klein ijzerwerk enz. in den handel, door J. C. Bernard voor *f* 78.80; *b.* spijkers, door denzelfden voor *f* 384.77½; *c.* klein ijzerwerk enz. buiten den handel, door J. L. Leefers Jr. voor *f* 339.90.

— Het munt- en penningkabinet der hoogeschool is sedert onze laatste opgave, onder anderen, vermeerderd geworden:

Door den heer A. Durand, te Lancy, bij Genève, met een penny van den Engelschen koning Ethelred (979—1013) dragende een omschrift op de keerzijde dat niet vermeld is in Ruding *Annals of the Coinage of Great Brittain*, doch waarvan de type overeenkomt met de munten afgebeeld op pl. 22; met twee zilveren munten van Genève en Solothurn, met eene medaille in *1798 ter eere* van den Neurenbergschen graveur Peter Paul Werner geslagen; met eene, hoedanige in 1860 op zijnen 70sten verjaardag door het numismatisch genootschap te Praag aan zijnen voorzitter, den abt Hieronymus Jos. Zeidler geschonken werd; eindelijk met een bronzen jeton of kleine medaille, hebbende op de voorzijde des heeren Durands monogram met diens wapen en het omschrift: *Numismaticus.* Op de keerzijde staat *Natus anno* MDCCCIV en verder in een monogram: *Londini.* Van dit stuk bevinden zich alleen eenige weinige exemplaren in openbare verzamelingen.

Gemelde heer Durand heeft thans een groot werk ter perse, waarin de medailles, ter eere van numismatici geslagen, zoo volledig mogelijk, beschreven worden.

Door dr. T. Muller Massis, grondeigenaar aan de Bilt, met een denarius van keizer Volusianus (252—254), keerzijde *Felicitas publ.* (Mionnet en Cohen 2 fr.); de zilveren noodmunt van Kampen van 42 stuivers, uit het beleg van 1578, een legpenning van 1584, een 's Hertogenbossche vroedschapspenning van 1761, de zilveren medaille (van Holtzhey?) op het teekenen der vredespreliminairen in 1801; verder met een rijksdaalder der stad Kampen van 1652, alsmede met eenige kleine zilveren en koperen munten van Engeland, Frankrijk, Brunswijk-Luneburg, Pruissen, Holland, Zeeland, W.-Friesland, Overijssel, en voor de O. I. C. geslagen.

Door den heer Elias Semenowitsch Qwsjannicoff, thesaurier van het bestuur der domeinen des keizerrijks en lid der akademie van schoone kunsten te Moskou, met een driemuntstuk van platina, ten jare 1830 geslagen. De heer O. schrijft daarbij: „ces monnaies sont rares et les grandes pièces de 6 et de 12 roubles sont introuvables.” Verder met een aantal stukken van 5, 3, 2 en 1 kopeken, alsmede met eenige *deneschka's* en *poluschka's* in de laatste jaren geslagen te Katharinaburg, de Russische muntstad in Siberië, waar thans alleen het koperen geld voor Rusland vervaardigd wordt.

Door de heeren H. C. Hulsenbos en M. B. Lopes Fernandes te Lissabon, behalve met eenige portretten van Portugeesche numismatici voor het album des kabinets (hetwelk, onder anderen, ook verrijkt werd met dat van den graaf Stroganoff, adjudant van Z. M. den keizer van Rusland, bezitter van meer dan 60,000 middeleeuwsche en hedendaagsche munten, het rijkste kabinet eens particuliers in Europa) met muntstukken van 500 reis (halve kroonen), 200 en 50 reis, van de jaren 1862 en 1863, onder de regering van Z. M. Lodewijk I, koning van Portugal, geslagen.

Door een voormalig kweekeling der hoogeschool, in Friesland, met den zeldzamen denier van keizer Lodewijk den Vromen, te Bourges (*Bituriges*) geslagen; een denier van Christoffel, aartsbisschop van Bremen, een ruitergroot van gravin Margaretha van Henegouwen en verder met eenige fraaije en zuivere afslagen in min edel metaal (zink en lood) van zeldzame historiepenningen uit het IIe, IIIe en IVe deel van van Loon, later, indien mogelijk, tegen zilveren exemplaren te verwisselen.

Door den heer Groeneveld, rustend predikant van Noordwijk, te Leyden, met een assignaat van *tienduizend franken*, van 18 Nivose, uit het 3^{e} jaar [illegible]

Door een gelukkigen aankoop is het kabinet, ten gevolge der welwillendheid van den heer Balfoort, essayeur bij den waarborg te Utrecht, in het bezit geraakt van een in Nederland opgegraven exemplaar van den uiterst zeldzamen denarius van Didia Clara, dochter van keizer Didius Julianus, die in het jaar 133 aan de regering kwam, doch den schepter slechts 66 dagen droeg. Cohen schat, in zijn groot werk over de Romeinsche munten, dezen denarius op eene waarde van 300 franken.

Verder met den Deenschen dukaat van koning Christiaan V, met de afbeelding van het fort Christiaansburg, ter kuste van Guinea; zijnde deze munt uit het stofgoud van daar geslagen.

Het getal portretten in het album des kabinets is reeds tot 120 gestegen. Op voorstel van eenen buitenlandschen numismaticus is men voornemens te trachten bijeen te brengen de verkrijgbare portretten van alle numismatici sedert den aanvang van de beoefening der wetenschap in de 15de eeuw; iets waartoe echter de welwillende medewerking van velen, zoo binnen- als buitenslands, zeer noodig zal zijn. Nederland zoude ook in dusdanige verzameling eene waardige plaats beslaan.

— Door den minister van binnenl. zaken is bepaald, dat de verkiezing van een lid voor de tweede kamer in het hoofdkiesdistrict Roermond, noodzakelijk geworden ten gevolge van het aannemen door den heer mr. K. L. J. Cornelis van zijne benoeming tot kantonregter, zal geschieden op Dingsdag 1 Maart aanst.

— Wij vernemen, zegt de *Stoomp.*, dat de minister van binnenl. zaken, na daartoe verleende magtiging des konings, den inspecteur van den waterstaat der tweede inspectie, F. W. Conrad, tot nader order belast heeft met de algemeene dienst van den waterstaat, die aan wijlen den hoofd-insp. van der Kun was opgedragen.

— De stad Rotterdam is heden door een zware ramp getroffen. Het museum Boymans is een prooi der vlammen geworden. De *R. C.* meldt daaromtrent het volgende:

Half drie ure des nachts. Een vreesselijke brand is op dit oogenblik uitgebarsten in het museum Boymans, aan de Korte Hoogstraat. Van alle kanten slaan de vlammen boven uit het gebouw. Een der fraaiste gebouwen onzer stad wordt met geheele vernieling bedreigd, terwijl van de schoone kunstverzameling, waarop onze stad te regt trotsch was en welke Europesche vermaardheid verkregen had, welligt weinig zal worden gered, te oordeelen ten minste naar de woede waarmede de vlammen rondom zich grijpen en schier redding onmogelijk maken. Weinige oogenblikken nadat de brand was ontdekt, vertoonde het brandend gebouw eene vuurzee, en vooral schijnen de vlammen het hevigst te woeden boven in het pand aan de zijde van het Boymansplein. Van alle zijden zijn brandspuiten toegesneld, doch daar het gebouw op een plein staat, is het zeer moeijelijk water in de vlammen te storten. Politie en schutterij zijn mede in de weer tot handhaving der orde.

»Drie ure des nachts. De vlammen woeden voort, terwijl de wind zich meer verheft. Men hoort nu en dan het instorten der daken, terwijl de brandende vonken tot op verren afstand worden geworpen. De pogingen tot blussching worden ijverig voortgezet, ofschoon nog zonder gevolg. Een groot deel der stad is in een rookwalm gehuld. De huizen in den omtrek zijn nog niet aangetast. Duizenden bij duizenden zijn overal bijeen, om het aandoenlijk schouwspel gade te slaan."

Naar wij vernemen was heden middag ten 1 ure de brand nog niet gebluscht.

— Bij het gymnasium te Groningen zijn benoemd: tot 1sten praeceptor de heer dr. J. W. A. Renssen, en tot 2den praeceptor de heer dr. G. Smit Sibinga.

— De rijks-ontvanger S. uit Gramsbergen, die zijne standplaats verlaten had, is te Rotterdam aangehouden. Hij was nog in het bezit van aanzienlijke geldswaarden.

— Volgens de *Pr. O. Cour.* heeft de regtbank te Zwolle, op het deswege genomen requisitoir van den officier van justitie bij die regtbank, geweigerd regtsingang met dagvaarding in persoon te verleenen tegen dr. J. G. van Rijn te Zwolle, wegens poging tot omkooping van een gevangen-bewaarder in de gevangenis te Zwolle. De officier van justitie is tegen die beschikking der regtbank opgekomen, zoodat deze zaak aan de beslissing van het prov. geregtshof moet worden onderworpen. Mevrouw de wed. D. Pruimers is gedurende geruimen tijd in de bekende strafzaak voor den regter-commissaris in verhoor geweest.

— Te Bergen-op-Zoom vond men Donderdag ochtend het lijk van zekeren M. K., in eene zittende houding in de sneeuw, voor de deur zijner woning. De ongelukkige was zeer verslaafd aan het gebruik van sterken drank. Hij laat eene weduwe met drie kinderen achter.

's GRAVENHAGE, 16 Februarij.

Bij kon. besluit van 12 Febr. is de adsistent voor de dienst der Nederl. bezittingen ter kuste van Guinea J. Bartels uit 's lands dienst ontslagen.

— Z. M. heeft benoemd tot commissaris van het weduwenfonds van het corps ingenieurs van den waterstaat den inspecteur van den waterstaat F. W. Conrad.

— Tot kantonregter te Groenlo is benoemd de heer mr. W. J. L. de la Fontaine Schluiter, thans regter-plaatsvervanger in de arrond.-regtbank te Zutphen en advocaat aldaar.

— Bij de tweede kamer is ingediend eene dading nopens de kloostergoederen van St. Agatha, welke dading, naar men verzekert, voordeeliger voorwaarden voor de schatkist oplevert, dan die welke vroeger voor deze zaak is ontworpen.

— Aanst. Vrijdag, zijnde 's konings verjaardag, zal er ten 1½ ure receptie ten hove van de leden der kon. familie en gevolg plaats hebben, terwijl er des middags ten zes ure groot diner en gala zal gehouden worden. De illuminatie, die van wege het gemeentebestuur zal worden ontstoken, zal zich bepalen tot het Plein, Lange Houtstraat, Tournooiveld en Korte Vijverberg, terwijl op het Plein en op het Tournooiveld muziek-tempels zullen geplaatst worden tot uitvoering van muziek gedurende den avond.

— Bij de gisteren door de hoofdadministratie van het 2de reg. dragonders gehouden aanbesteding van de levering van 60 paarden, is slechts één inschrijvingsbillet ingekomen, van den heer A. G. Huyskes, te Hedel, voor *f* 598 per paard.

— Gisteren had bij de regtbank alhier een allervreemdst geval plaats. Er stond teregt zekere B., aangeklaagd van medepligtigheid aan diefstal. Maar wie was nu de dief? De eerste getuige in deze zaak verklaarde onder eede: Ik heb gestolen, ik ben de dief, en bragt de gewigtigste bezwaren bij tegen den aangeklaagden medepligtige. En toch kon en mogt hij niet als dief vervolgd worden, omdat de diefstal door hem gepleegd is bij zijnen vader. De verdediger, de adv. mr. Jac. van Gigch, wees er op, dat in het belang der moraliteit aan dien beëedigden getuige niet veel geloof mogt worden gehecht. De substituut-officier van justitie, mr. Raedt van Oldenbarneveld, hield de aanklagt vol, en requireerde dan ook de schuldigverklaring des beklaagden en veroordeeling tot eene gevangenisstraf van minstens een en hoogstens vijf jaren. De adv. mr. van Gigch trachtte het onbewezene der aanklagt aan te toonen en concludeerde tot vrijspraak. Over acht dagen zal de regtbank uitspraak doen. (*D. v. 's Gr.*)

— De tweede kamer heeft heden hare werkzaamheden hervat. De hh. van der Linden en van Limburg Brouwer hebben, nadat hunne geloofsbrieven door eene daartoe benoemde commissie waren onderzocht en zij in handen van den voorzitter de gevorderde eeden hadden afgelegd, zitting genomen. Omtrent de geloofsbrieven van den heer van den Heuvel zal door de commissie nader worden gerapporteerd; in hare handen zijn ook gesteld onderscheidene adressen wegens beweerde onregelmatigheden, welke bij de verkiezing van dien heer zouden hebben plaats gehad. Na de zamenstelling der afdeelingen is de vergadering gesloten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 14 Februarij.

De *Morn. Post* acht het, met de jongste gebeurtenissen voor oogen, weinig minder dan kinderachtig, om aan te nemen, dat de Duitsche mogendheden voornemens zijn aan Denemarken zijne verloren bezittingen terug te geven. Eene gelegenheid als de tegenwoordige, zegt dit blad, is het waarop Duitschland lang heeft gewacht; en het is ongerijmd te denken, dat het nu verzuimen zal daarvan partij te trekken. Noch de keizer van Oostenrijk noch de koning van Pruissen stemmen in met de Duitsche volksmenners, die thans zoo luidruchtig op berooving van Denemarken aandringen; doch Pruissen heeft belangen, die wel tegen de wenschen der kleinere staten van Duitschland aandruischen, maar evenzeer met de verkregen regten der Deensche kroon in strijd zijn, en Oostenrijk wil wel de hand leenen tot verwezenlijking van Pruissens plannen. Hoe het zij, Pruissens inzigten mogen bovendrijven of die van de kleinere Bondsleden, voor Denemarken is de uitkomst dezelfde; in beide gevallen moet het worden beroofd, en moeten de hertogdommen, die tot nog toe een deel van het Deensche grondgebied uitmaakten, door Duitschland worden ingezwolgen.

— Op den noordoostelijken spoorweg nabij Malton heeft ll. Woensdag avond een verschrikkelijk ongeluk plaats gegrepen. Aan het station Goathland (het hoogste punt van den sterk rijzenden weg) zou de trein als gewoonlijk door middel van machinerie langs de andere zijde van den heuvel worden nedergelaten. Terwijl men hiermede bezig was, braken plotseling de touwen, en stoven de rijtuigen met onweêrstaanbare vaart de helling af, tot dat zij eindelijk uit het spoor geraakten en van den weg stortten. Uit de bijkans geheel verbrijzelde wagens werden 2 passagiers dood en 15 gekwetst te voorschijn gehaald.

— Naar men verneemt heeft de *Van der Bilt* der noordelijke staten in de wateren van de Kaap de Goede Hoop de *Royal Saxon*, een Engelsche bark, genomen. De bevelhebber van het kaperschip heeft bij die gelegenheid den stuurman van de *Royal Saxon* gedood.

— Op de vijvers in de verschillende parken zijn Woensdag ll. een 100-tal personen door de dunne ijskorst, waarop zij zich gewaagd hadden, gezakt. Velen werden slechts met moeite gered.

— Berigten uit New-York melden, dat door den president Lincoln eene nieuwe ligting van 200,000 lotelingen is uitgeschreven. Bij de zeemagt worden aanstalten tot eenen aanval op Mobile gemaakt. De krijgsuitgaven voor het met 30 Junij 1865 eindigende dienstjaar worden op 529 millioen dollars begroot.

— Volgens ontvangen berigten uit Chili waren te Santiago in het geheel, ten gevolge van den brand in de hoofdkerk, 2100 lijken ter aarde besteld, de aan bekomen wonden overleden personen, niet medegerekend. Op 31 Dec. had er wederom brand plaats in de kerk San Isidro, die wel spoedig gebluscht werd, maar echter eene groote verwarring veroorzaakte. Er is eene wet aangenomen, waarbij wordt bepaald dat voortaan geene kerken mogen geïllumineerd of luisterrijke nachtdiensten gehouden worden; voorts dat alle kerken van een toereikend getal uitgangen worden voorzien, die tevens beter moeten zijn ingerigt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Februarij.

De redevoering door prins Napoleon op het feestmaal van den heer de Lesseps uitgesproken is in den *Moniteur* opgenomen en wordt zeer geroemd. Wat het staatkundige betreft, wordt in die rede niet gunstig over de Engelsche en de Pauselijke regeringen gesproken.

— Te Chambéry heeft een zware brand gewoed, waardoor het stadhuis en de schouwburg zijn in de asch gelegd. Niemand heeft bij deze ramp het leven verloren.

PRUISSEN.

BERLIJN, 13 Februarij.

Van het oorlogstooneel wordt gemeld, dat door eene cavalerie-patrouille van het verbonden leger een Deensche veldwacht is opgeligt, waarvan de [illegible] Duppel [illegible] eiland Alsen teruggetrokken waren. Het bleek echter bij het doen eener verkenning dat dit niet het geval was. Den 10den werden van Altbüll uit verkenningen tegen Duppel ondernomen, om zich te overtuigen of de Denen voornemens waren deze verschansingen te verdedigen. Nadat men weldra den vijand ontmoet en de overtuiging erlangd had dat men veel sterkere strijdkrachten tegenover zich had, werd het gevecht afgebroken. De Pruissische troepen verloren daarbij 2 dooden en 12 gekwetsten, waaronder 1 officier.

Het corps van prins Frederik Karel staat thans bij Duppel. De Denen zijn door de gebeurtenissen te Kopenhagen zeer opgewonden, en men verwacht dus te Duppel hardnekkigen tegenstand. De Oostenrijkers zijn in aantogt naar de grenzen van Jutland. Te Fridericia zijn belangrijke transporten Deensche troepen met stoombooten aangebragt.

— Volgens de verklaring van Pruissische stafofficieren kan de bestorming der schansen te Duppel aan het leger der bondgenooten wel op een verlies van 5000 man te staan komen.

— De koning heeft den ritmeester von Weise, die met 3 escadrons huzaren op den 7den jl. onverwacht Flensburg het eerst binnenrukte en daardoor het wegvoeren van het oorlogsmaterieel verhinderde, tot majoor bevorderd.

— Een schrijven van den Pruissischen consul-generaal te Kopenhagen bevat eene mededeeling van het Deensche ministerie van buitenl. zaken, volgens welke de voorloopig aangehouden schepen binnen zes weken, gerekend van 1 Febr., nog mogen vertrekken.

— Te Flensburg heeft de generaal von Gablentz eene oproeping gedaan tot het bijeenbrengen van gelden ter ondersteuning van het weduwen- en weezenfonds der gevallen militairen. Hij zelf heeft als eerste gift het inkomen van de Theresia-orde gedurende een jaar voor het fonds afgestaan.

Uit die stad wordt gemeld, dat [illegible] uit Gravenstein eenige Deensche spionnen, waaronder drie predikanten, gevankelijk zijn binnengebragt.

— Omtrent den staat van zaken in Sleeswijk wordt door onderscheidene berigtgevers een ongunstig tafereel opgehangen. Iedere Deen, en zelfs iedere Duitscher die niet als anti-Deensch bekend is, wordt uit de zuidelijke gedeelten van het hertogdom meêdogenloos verdreven. Honderden van Deensche geestelijken en andere ambtenaren zijn van dak beroofd en zwerven in het land rond, zelfs geene huisvesting bij de boeren vindende, die bevreesd zijn, om hen te herbergen. In een berigt uit Flensburg leest men: In Tondern is de hertog Frederik VIII geproclameerd. Ook daar zijn niet alleen al de Deensche ambtenaren, maar ook vele Deenschgezinde bijzondere personen weggejaagd. Hun eigendom is gedeeltelijk als verlaten goed behandeld, en arme lieden hebben meel, gort, hoenders en dergelijke uit hunne huizen weggehaald.

— Het dagblad van Dresden deelt mede, dat in de bondsvergadering van verschillende kanten geprotesteerd is tegen de bezetting van Altona door

Pruissische troepen. Saksen had ook zijne bezwaren daartegen kenbaar gemaakt, op grond dat de maatregel in strijd was met de uitdrukkelijke beloften van Pruissen en Oostenrijk en had plaats gegrepen zonder toestemming van den Bond. Het had mitsdien een voorstel gedaan om die beloften te doen nitvoeren. Oostenrijk en Pruissen hadden hierop verklaard, dat die beloften door het gebeurde niet geschonden werden of zouden worden.

Genoemd blad deelt voorts een berigt uit Altona mede, volgens hetwelk uit Berlijn bevel zou zijn gezonden, dat de troepen, die naar het tooneel des oorlogs op marsch waren, halt moesten maken. Dit bevel kwam echter te laat, zoodat een Pruissisch bataillon den marsch had voortgezet.

— Naar men verneemt heeft de generaal de Meza zijn rapport over de militaire operatiën in Sleeswijk bij zijne regering ingezonden. Hij legt daarin voornamelijk de gronden bloot, die hem tot de ontruiming van het Dannewirke en van Sleeswijk bewogen hebben. Hij moet daarin onder anderen te kennen hebben gegeven, dat hij geen genoegzame troepen had om de stelling aan de Schlei te verdedigen, welke op drie verschillende punten kon worden overgetrokken. De gebeurtenissen sedert die passage, voegt hij er bij, hebben hem in het gelijk gesteld, want zoo zijn leger geen 14 uren den vijand vooruit ware geweest, dan zou het door de Pruissische troepen omgetrokken zijn geworden. Door zijn aftogt heeft hij mitsdien het Deensche leger gered en de geschiedenis, zegt hij, zal hem regt doen wedervaren.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 13 Februarij.

— De inschrijving voor de loterij-leening is tegen den koers van 96 opengesteld. De crediet-vereeniging neemt 15 millioen, Rothschild 11½ millioen, baron Wadianer 13½ millioen. Zoowel in het land zelf als in het buitenland heeft men voor aanzienlijke sommen deelgenomen.

Per Telegraaf.

WEENEN, 15 Februarij. De keizer heeft de beide kamers van den rijksraad heden met eene troonrede gesloten. Z. M. heeft daarin o. a. het volgende gezegd: In weerwil van de verzoenende pogingen mijner regering is de oorlog met Denemarken uitgebarsten. Als Duitsch vorst neem ik deel aan maatregelen, waartoe de bond besloten had, en in overeenstemming met Pruissen werd Sleeswijk bezet, bij wijze van onderpand. Wij hebben reden om ons over den voorspoed van ons leger te verheugen. Het is hier niet om veroveringen of eerzuchtige oogmerken te doen, maar om de regten te verkrijgen, die Europa kent. Er bestaat nu veel hoop, dat wij aan de zoolang in hunne regten gekrenkte landen eene gelukkige toekomst zullen verzekeren, en dat de algemeene vrede niet gestoord zal worden.

BERLIJN, 15 Februarij. De *Nordd. Allg. Zeit.* zegt uit goede bron vernomen te hebben, dat het zesde legercorps mobiel zal worden verklaard en te Lausitz eene stelling zal innemen.

FLENSBURG, 15 Februarij. Eene Deensche kanonneerboot heeft eene versterkte Pruissische strandbatterij beschoten, maar werd toen zes uren lang door het Pruissisch geschut zoo hevig beantwoord, dat zij zich moest terugtrekken.

MUNCHEN, 15 Februarij. Als officiëel kan worden gemeld, dat de conferentie van ministers te Wurzburg den 18den dezer geopend zal worden.

LONDEN, 15 Februarij. De heer Layard heeft in het lagerhuis, in antwoord op den heer Disraeli, verklaard, dat het antwoord op het voorstel betreffende een wapenstilstand niet gunstig luidt en dat er verder geen reden bestaat tot de veronderstelling, dat er een wapenstilstand zal worden aangenomen.

HAMBURG, 16 Februarij. De *Hamb. Nachr.* meldt dat het eerste regiment Denen bij Duppel een uitval heeft gedaan op twee Pruissische batterijen, doch daarbij geheel vernield werd. Wanneer Sleeswijk door de Denen zal ontruimd zijn, zullen de Pruissen Noord-Sleeswijk en de Oostenrijkers Zuid-Sleeswijk bezetten.

PARIJS, 16 Februarij. De regtsbladen bevatten het arrest, waarbij Mazzini en de vier onlangs hier in hechtenis genomen Italianen verwezen worden naar het hof van assises, ter zake van zamenzwering tegen het leven van den keizer. Waarschijnlijk zal den 25sten Februarij aanst. de behandeling van dit geding een aanvang nemen.

Burgerlijke Stand.

ONDERTROUWD: S. H. Molenbroek, wedr. 51 j. en C. de Ridder, wede. 47 j. — A. Wassenaar, wedr. 68 j. en L. Menyn, wede. 43 j. — P. Lory, jm. 31 j. en J. van Turennout, jd. 33 j. — J. G. Lamaar, jm. 31 j. en N. van der Sluy, jd. 27 j.

KATWIJK AAN ZEE.

De Vereeniging tot voortdurende ondersteuning der nagelaten betrekkingen van verongelukte visschers der Reederijen te Katwijk a. Z. en Noordwijk a. Z., berigt onder dankbetuiging dat ontvangen is: bij den heer Le Poole, uit 's Hage *f* 712, het bedrag van een inteekeningslijst die onder de ingezetenen aldaar gecirculeerd heeft; bij ds. Maronier uit Maurik van ... een deel der gelden, bijeengebragt voor noodlijdenden door de ... *f* 2.50 en van S. te A. *f* 25; bij den heer K. Haasnoot, te Katwijk a. Z. door tusschenkomst van dr. H. v. Rijn van HH. Directeuren van het fonds van wijlen Ida Maria de Raat te Rotterdam *f* 75; bij den heer P. v. Duyvenbooden te Katwijk a. Z. van L. L. L. te Amsterdam *f* 10, en door de Amsterdamsche Commissie bij ds. van der Goot van J. N. L. *f* 3, A. W. J. *f* 25, V. O. B. *f* 10; bij ds. Hasebroek van den ... van 8 Febr. *f* 15, van M. C. *f* 37.12⁵ en bij ds. Laurillard van P. v. ... en A. M. *f* 5.

te zamen . .	*f* 930.62⁵
vorige opgaaf . . .	3717.89⁵
	f 4648.52

Namens de Vereeniging,
Mr. S. LE POOLE.
Ds. J. H. MARONIER.
... G. C. EIGEMAN.
Mr. J. G. DE SAIN.
A. VAN DRIEL.

Katwijk, 16 Februarij 1864.

ADVERTENTIËN.

Bevallen van eene **Dochter** Vrouwe J. F. H. VAN KAATHOVEN, geb. VAN OVERZEE.
LEIDEN, 11 Februarij 1864.

Voor de vele bewijzen van belangstelling, bij de bevalling mijner Echtgenoote ontvangen, betuig ik, ook namens haar, mijnen hartelijken dank.
LEYDEN, 15 Februarij 1864. M. P. MEERBURG H.C.zn.

VOORLEZINGEN
OVER DE GESCHIEDENIS DER GODSDIENST.

Negende Voorlezing, op Donderdag 18 Februarij, des avonds te 8 ure, in de Remonstrantsche Kerk.
Spreker: de Heer L. W. E. RAUWENHOFF.
Onderwerp: *Voorbereiding en karakter der kerkhervorming in de 16de eeuw.*
Men wordt verzocht zijn kaart aan den ingang te vertoonen.

VEREENIGING VOOR CHRISTELIJKE BELANGEN.
VERGADERING

op DONDERDAG, 18 Februarij 1864, des avonds ten *half acht* ure,
Spreker: de Eerw. Heer **C. SEGERS**, van *België*, thans Theol. Stud. te *Utrecht*.
ZAAL, Noordeinde.

CARLOTTA PATTI'S
GROOT CONCERT,

op Woensdag 17 Februarij 1864,
IN DEN SCHOUWBURG TE LEYDEN.

In dit Concert zal men hooren **vier Artisten**, waarvan elk afzonderlijk als eene ster van de eerste grootte gewoon is op het programma genoemd te worden. Deze Artisten zijn

CARLOTTA PATTI,
ALFRED JAËLL, (Pianist), FERD. LAUB (Violist) en W. KELLERMANN (Violoncellist).

PROGRAMMA.
EERSTE GEDEELTE.

1. Kreuzer-Sonate . . . . *Beethoven.*
   De Heeren ALFRED JAËLL en FERDINAND LAUB.
2. Aria uit »Linda de Chamounix" . . . . *Donizetti.*
   Mlle CARLOTTA PATTI.
3. *a.* Variatiën . . . . *Händel.*
   b. As-dur, Walzer . . . . *Chopin.*
   De Heer ALFRED JAËLL.
4. *a.* Rêverie . . . . *Vieuxtemps.*
   b. Polonaise . . . . *Laub.*
   De Heer FERDINAND LAUB.

TWEEDE GEDEELTE.

5. *a.* Adagio . . . . *Mozart.*
   b. Fantaisie . . . . *Servais.*
   De Heer KELLERMANN.
6. Slot-aria uit de »Nachtwandlerin" . . . . *Bellini.*
   Mlle CARLOTTA PATTI.
7. *a.* Nocturne dramatique . . . . *Jaëll.*
   b. Dinorah Transcription . . . . *Jaëll.*
   De Heer ALFRED JAËLL.
8. La Danza . . . . *Ascher.*
   Mlle CARLOTTA PATTI.
9. Hongaarsche Melodiën . . . . *Ernst.*
   De Heer FERDINAND LAUB.

Prijzen der Plaatsen: Eerste Rang en Parterre *f* 3.—. Galerij *f* 2.—.
HH. Studenten op den eersten Rang en Parterre *f* 2.— Galerij *f* 1.50.
Toegangbewijzen zijn van Maandag 15 Februarij 1864 verkrijgbaar aan den Schouwburg, alwaar tevens van 's morgens 10 tot 's namiddags 3 ure, tegen betaling van 10 Cents, plaatsen kunnen besproken worden.
Men kan zich ook tevens den avond van het Concert van Entréekaarten voorzien tegen bovengemelde prijzen.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN,
onder Directie van **J. C. VALOIS.**
Buitengewone Voorstelling,
Maandag 22 Februarij 1864.

MARGOT DE BLOEMENVERKOOPSTER,

Historisch Drama in 8 Tafereelen, met een Voorspel in 2 Tafereelen
DE DOOD VAN HENDRIK IV,
naar het Fransch *la Bouquetière des Innocents*, van de Heeren Anicet Bourgeois en Ferdinand Dugué, door G. van Beek. Met nieuwe Costumes, Optogten en verder tooneelmatig toestel. Mise-en-Scène door Rosier Faassen. (Nooit alhier vertoond.)

De dood van Hendrik IV. Voorspel 1610. 1ste taf. de nacht van den 14den Mei 1610; 2de taf. de Koning is dood, leve de Koning! **Margot.** 1616. 1ste taf. Jacques Bonhomme; 2de taf. de voorspelling; 3de taf. de twee broeders; 4de taf. de valstrik; 5de taf. Léonora Galigaï; 6de taf. de medepligtige, 7de taf. de ...; 8ste taf. moeder en dochter.
Aanvang ten *half zeven* ure.
Heeren Geabonneerden kunnen tegen Abonnementsprijs over hunne plaatsen beschikken.

NIEUW PHOTOGRAPHISCH ATELIER,
Noordeinde bij de Wittepoort, N°. 14.

VERLOTING
van voorwerpen van Kunst en Smaak, te houden te *Katwijk aan Zee.*

Nog steeds drukt de ramp, veroorzaakt door den storm van 3 December des vorigen jaars, zwaar op ons dorp. De nagelaten betrekkingen der alstoen verongelukte visschers, 22 weduwen en 61 weezen, zijn van alles beroofd. Reeds werd door edele menschenvrienden veel gedaan. Aanzienlijke giften vloeiden het bestaande fonds te *Leyden* toe. Doch zal in zooveler dringende behoeften eenigzins voorzien worden, dan heeft ook dat fonds, slechts drie jaren oud, krachtdadige ondersteuning noodig.

De ondergeteekenden, bekend van nabij met den nood der bedrukten, hebben zich tot eene commissie gevormd, met het doel, eene verloting tot stand te brengen, waarvan de opbrengst geheel zal strekken tot ondersteuning van genoemd fonds. Reeds zijn bij haar aanzienlijke prijzen daartoe ontvangen, en de aanmoediging, door velen betoond, schenkt haar het vertrouwen, dat zij zich niet te vergeefs tot u wendt, met het verzoek, hare pogingen door uwe welwillende medewerking te bevorderen.

De prijs van het Lot is bepaald op *f* 1.00.

De Dames-Commissie enz.
H J. H. MEERBURG, Th. ASMUSSEN, C. TAAT, te *Katwijk aan Zee.*
J. W. SCHOORL, H. OORTHUIS, S. BERCKENKAMP, te *Katwijk aan den Rijn.*
J. M. BREEKPOT, ten huize van J. A. Lelyveld, Kruiskade te *Rotterdam.*

Te *Leyden* heeft zich met de ontvangst der voor de verloting bestemde prijzen en met de uitgifte van loten welwillend belast de Heer G. J. van de LAAR, Mare, Wijk VI. N°. 1195.

AGENTEN GEVRAAGD,
voor eene zeer geachte en soliede Londensche Brand- en Levensverzekering-Maatschappij.

Levensverzekeringen worden gesloten van *f* 240 en hooger voor Industriëlen. Een *ruim Commissieloon* wordt toegestaan. Brieven *franco*, onder Letters **J. N. S.** poste restante, *Rotterdam.*

Een Jongeling, 16 jaren oud, goed kunnende schrijven en rekenen, zag zich gaarne geplaatst op een **Notaris- of Administratief-Kantoor.** Reflecterenden worden verzocht hunne Brieven *franco* te adresseren onder Letter **X**, bij den Boekhandelaar D. NOOTHOVEN van GOOR.

URBANUSPILLEN,
volgens het oude en echte recept bereid,

zijn *zacht laxerend, bloedzuiverend* en *slijmafdrijvend*, zijn bijzonder dienstig tegen *ongesteldheden der maag*, bevorderen de *spijsvertering*, nemen de *duizeligheid* weg en zijn zeer heilzaam tegen de *gal* en scherpte in het bloed.

In verzegelde doosjes met gebruiksaanwijzing à **30** Cents het doosje, te verkrijgen door bemiddeling van de Heeren N. K. SWEMER, op de Mare te Leyden; J. J. SNELTJES, te Haarlem; J. BRONGER, te Alkmaar; H. H. ULOTH, te Amsterdam; A. van den HOEK OSTENDE, te Rotterdam; A. J. van ROOSENDAEL, te Dordrecht; J. P. J. van ROSENDAEL en ZONEN, te Nieuwediep; L. J. GROOTENDORST, te Utrecht.

PUBLIEKE VERKOOPING,

op Maandag en Dingsdag den 22sten en 23sten Februarij 1864, des voormiddags ten 10 ure, ten sterfhuize van den Heer D. WIJSMAN, aan den Ouden Rijn, tegenover de Haven, Wijk VIII. N°. 152/153, binnen *Leyden*, van een netten en zindelijken **Inboedel**, bestaande in:

Een staand Horologie, Barometer, Brandkast, Kabinetten, Linnenkast, Secretaire, Chiffonnière, Eet-, Thee-, Speel-, Wasch- en Bedtafels, Canapé's, Stoelen, Ledekanten, Spiegels. Schilderijen, Pendule, Porselein en Aardewerk, Glas- en Lakwerk, Bedden en toebehooren, Tafel- en Bedlinnen, Vloerkleeden en Carpetten, Kookkagchel, Haarden, Koper, Tin, Blik en IJzerwerk, alsmede Juweelen en ongemunt Goud en Zilver, waaronder eenige Juweelen Ringen, dito Speldje, een Gouden Horologie, een Granaten Ketting, een Bloedkoralen dito, eenige Oorbellen en Handringen, een Zilveren Tabakspot en Comfoor, dito Lepels en Vorken, dito Tafelschel en andere Gouden en Zilveren voorwerpen en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.

Te bezigtigen op Vrijdag den 19den en Zaturdag den 20sten Februarij 1864, van des voormiddags ten 10 tot 's namiddags ten 3 ure.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Vrijdag 26 Februarij 1864, des middags ten 12 ure bij opbod en afslag, van:

N°. 1. Een goed, degelijk en wel toegemaakt perceel TEELLAND, gelegen in de Woerd, onder de gemeente *Valkenburg*, Kadaster N°. 411, groot 51 roeden, 50 ellen, belend aan de Baronesse de Smeth en Geertje van Egmond, Huisvrouw van K. Bijnendijk.

N°. 2. Een dito perceel TEELLAND, aldaar gelegen in het Roonrak, aan den Katwijkschen Straatweg e. s. Kadaster N°. 297, groot 11 roeden, 50 ellen.

Zamen verhuurd voor *f* 55 in het jaar aan C. v. Duikeren.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. H. OBREEN, te *Leyden*, aan den Ouden Singel, N°. 348.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leiden*, op Vrijdag den 19den Februarij 1864 bij opbod en op Vrijdag den 26sten Februarij 1864, bij afslag, beide dagen des voormiddags ten 11 ure, van:

N°. 1. Een ruim weldoortimmerd HUIS, groot WERKHUIS en ERF waarin de Dekenfabriek sedert jaren is uitgeoefend, hebbende onderscheiden Boven- en Benedenkamers, waarvan sommige behangen en met Stookplaatsen, Keuken, Kelder, Binnenplaats en Tuintje. Voorts Droog-, Turf- en Fabriekzolders en verdere gemakken, te *Leiden* op de Hoogewoerd, omtrent de Rijnstraat en uitkomende met een Poort of uitgang op het Utrechtsche Veer, Wijk III. N°. 339.

Te aanvaarden met den 1sten Mei 1864.

N°. 2. Eene partij WEILAND, groot 1 bunder, 59 roeden, 10 ellen.
N°. 3. Een Dito, groot 1 bunder, 65 roeden, 20 ellen.
N°. 4. Een Dito, groot 1 bunder, 75 roeden, 60 ellen, allen gelegen in den Ringlandschen of Oostpolder, onder de gemeente *Valkenburg.*

De percelen N°s. 2, 3 en 4 zijn te aanvaarden met Kersmis 1864.

N°. 5. Eene partij WARMOESLAND, gelegen onder *Soeterwoude*, en Amul, in den Boschhuizer polder, groot 62 roeden, 82 ellen.

Het laatstgemelde perceel is dadelijk te aanvaarden.

Het perceel N°. 1 is te bezigtigen Woensdag en Donderdag van iedere week voor de toewijzing van 12 tot 3 ure, terwijl inlichtingen te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leiden.*

H. A. M. ROELANTS, te *Schiedam* heeft uitgegeven de Afleveringen 1—9 van:

JOOST VAN VONDEL'S
VOLLEDIGE DICHTWERKEN.
NAAR TIJDSORDE GERANGSCHIKT EN IN DE HEDENDAAGSCHE SPELLING UITGEGEVEN
MET INLEIDING EN AANTEEKENINGEN
van
Dr. J. van VLOTEN,
Hoogleeraar te Deventer.

VONDEL'S Dichtwerken zullen op nieuw worden uitgegeven, onder bezorging van den Hoogleeraar Dr. J. van VLOTEN. — Eene uitvoerige inleiding over het leven en de werken des Dichters zal deze uitgaaf openen, terwijl de Aanteekeningen, ophelderingen tot den tekst bevattende, onder iedere bladzijde zullen geplaatst worden. — Ofschoon men voor eene uitgaaf van Vondel's Werken, bestemd voor het hedendaagsche publiek, de voorkeur geeft aan onze hedendaagsche spelling, zoo zal niet te min Vondel's taal geheel behouden blijven, en zullen de wijzigingen alleen op de spelling betrekking hebben. Alle thans verouderde woorden, doch eigenaardig aan Vondel's tijd, blijven onveranderd en worden in de Aanteekeningen verklaard. Het formaat is Imperiaal Octavo, en de typographische uitvoering overeenkomstig de eischen van den tegenwoordigen tijd. Een geheel nieuwe letter is opzettelijk voor dit werk gegoten. — De uitgaaf wordt geraamd op 100 of 110 vellen druks, van 16 bladzijden, twee lijvige boekdeelen vormende. — De verzending zal geschieden in ongeveer veertig afleveringen, waarvan er maandelijks minstens een het licht ziet. Deze afleveringen zullen tot den ongehoord lagen prijs van slechts **25 Cents** berekend worden. VONDEL'S VOLLEDIGE DICHTWERKEN zullen dus ongeveer

TIEN GULDEN

kosten, terwijl in geen geval meer dan 110 vellen druks den Inteekenaren worden in rekening gebragt, en men alzoo in ruim drie jaren, bij eene jaarlijksche uitgaaf van **drie Gulden**, Vondel's Dichtwerken volledig kan bezitten. — Vondel's Portret wordt aan de Inteekenaren bij de laatste aflevering gratis uitgereikt.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 15 Februarij.

Tarwe, nieuwe goede en puike van *f* 7.90 tot *f* 8.60; mindere van *f* 6.[illegible] tot *f* 7.70. Rogge: *f* 5.70 à *f* [illegible]. Gerst: Winter *f* 3.50 à *f* 5.60. Zomer *f* 3.50 à *f* 5.20.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte *f* 9.80 Pruissische Rogge *f* 6.00.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
Slotkoersen, heden 16 Februarij.
(*per Telegraaf.*)

Ned. W. Schuld	2½	pCt.	63¾	Dito rente Amst.	5	pCt.	8[illegible]
Dito	3	"	76⅛	Dito Nationale	5	"	6[illegible]
Dito	4	"	99¼	Venezuela	2	"	2[illegible]
Aand. Handelm.	4½	"	140¼	Dito	1	"	1[illegible]
Spanje, Oblig.	2	"	45⅛	Dito geconv.	6	"	5[illegible]
Dito Binnenl.	3	"	49½	Grenada, Gest.	4½	"	1[illegible]
Portugal, Oblig. 1853	3	pCt.	47½	Dito dito	1½	"	
Dito 1856/62	3	"	47	Dito Hectaren			8[illegible]
Rusland, bij *Hope & Co.*	5	pCt.	—	Mexico	3	pCt.	3[illegible]
Dito bij *Stieglitz & Co.*	4	"	72⅜	Illinois	7	"	7[illegible]
Dito bij *Hope* 1860	4½	"	88⅞	Amerika	5	"	6[illegible]
Dito dito 1862	5	"	86⅞	Dito	6	"	[illegible]
Dito 6e serie	5	"	86¾	Dito 1882	6	"	6[illegible]
Dito Spoorwegactiën			187	Grieken	5	"	2[illegible]
Oostenrijk, Metalliek	5	pCt.	55⅞	Dito Coupons			—
Dito	2½	"	28⅞	Turken	6	pCt.	4[illegible]

Oostenrijksche Leening 1864 93½.

Londen, Consols 91⅛. **Parijs**, Fr. Rente 66.55. **Weenen**, Met. —.—. Nat. —.—. Valuta 119.—.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.